

LAMBDA

MĚSÍČNÍK HOMOSEXUÁLNÍCH OBČANŮ

Duben 1990 Ročník I Číslo 1 4 Kčs

Náš symbol

V roce 1969 americké hnutí Gay Liberation začalo označovat symbolem Lambda (původně řecké písmeno) „spojení všech osobních vztahů v jeden celek, ve kterém není nic přehlédnuto, ani ničím opovrhováno.“ Poprvé byla značka Lambda použita a nosena homosexuálními aktivisty v New Yorku, později následovala jiná homosexuální

seskupení v USA a v Anglii. Také Italové a Francouzi převzali brzy tuto společnou poznávací značku. V roce 1974 na mezinárodním kongresu homosexuálů ve skotském Edinburghu byla jednoznačně přijata za světový symbol pro všechny lidi, kteří se otevřeně hlásí ke svému homosexuálnímu zaměření.

(ay)

Kdo jsme

Svaz Lambda

vedlo k vytvoření rozsáhlého

Už jsme tady

Nevím čím to je, že lidé mají sklon snít. Ale o užitečnosti snění nemůže být pochyb. Sny v konečném důsledku utvářejí reálný svět lidí. My, homosexuálové, si tak často představujeme, jak by se báječně žilo, kdyby nás všichni chápali, nebáli se nás a upustili od různých forem ponižování a zesměšňování. Jenže jak to zařadit?

Přes rok jsme se zabývali také touto otázkou v pražském klubu Lambda a výsledkem bylo nedávne založení a oficiální schválení Svazu Lambda — české organizace homosexuálních mužů a žen. Sen mnoha jednotlivců se stal skutkem. Vznikem klubu a nakonec Svazu Lambda byl učiněn důležitý krok na cestě za rovnoprávné postavení osob s odlišnou sexuální o-

rientací v československé společnosti. Dalšími kroky bylo po listopadu 1989 založení několika nových hnutí a organizací, o jejichž programu informujeme na jiném místě.

Ve Svazu Lambda přebíráme štafetu polooficiální činnosti zmíněného pražského klubu. Přebíráme řadu zkušeností, členů, domácích a mezinárodních kontaktů. Zároveň si plnou legalizaci vytváříme prostor pro realizaci dříve neuskutečnitelných představ. První z nich jsou noviny, které právě držíte v rukách.

V loňském roce jsme mohli začít vydávat pouze jednoduchý bulletin pro vnitřní potřebu klubu. Každé číslo vznikalo v podstatě na koleně a dostalo se odhadem

sexuálních hnutí na Moravě se zástupci českých organizací Svaz Lambda a HRHO. Zatím nebyly dohodnuty podrobné formy spolupráce a bylo roz-

valých partnerských vztahů, přičemž promiskuitní známosti nebude podporovat. Náleží zřídit poradnu pro řešení problémů homosexuálů především v oblasti partnerských a ro-

ke dvěma až třem stovkám zájemců v Čechách a na Moravě. Příznivci klubu vyjadřovali osobně i v dopisech překvapení a uznání nad tím, že v ČSSR vznikla nějaká tiskovina věnovaná zájmům homosexuální menšiny. V osvětových a informativních článcích se zmiňoval o našem bulletinu i Mladý svět. V archívech a knihovnách zůstane už pouze jeho pět vyšlých čísel, poslední z ledna tohoto roku. Ale zoufatnik-do nemusí.

Dnes se nám totiž plní další sen. Lambda získává novou tvář, a to prosím přímo jako „ze žurnálu“. Díky přispění některých členů Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů se loučíme s důvěrně známým xeroxem a nesměle ťukáme na dvířka profesionality. Legální organizace si již může dovolit řádný tiskový orgán z řádné tiskárny. Ba co více! Nastupuje rovněž éra fotografií, bez nichž je každého periodika jenom půl. Ano, nemýlíte se! Píšu periodika, neboť Lambda bude teď už vycházet pravidelně každý měsíc, pakliže to současná houřlivá doba umožní. A nejen doba. Ale také my v úzkém redakčním kruhu. Kromě jednoho dopisovatele okresních novin a technického redaktora jsme totiž všichni ostatní, co se žurnalistiky týče, ryzí amatéři. Takže dávat dohromady měsíčně byt i jen čtyři tiskové strany bude zpočátku určitě náročné. Ale motivuje nás smysluplnost této práce. Pokud nás, jak věříme, podpoříte vy, čtenáři, svými názory, připomínkami náměty a příspěvky, moc se na ni už těšíme.

Jaké jsou naše představy o těchto novinách? Především chceme navázat na vše dobré z dřívějšího bulletinu. To znamená ještě v širším měřítku informovat o aktuálním dění mezi homosexuály v Československu, referovat o situaci a našich kontaktech v zahraničí. Budeme pokračovat v uveřejňování zkušeností našich lidí z reakcí okolí na projevy homosexuálního chování, osvědčily se povídky s homosexuální tematikou, rubrika Píše se o nás atd. atd. Určitě se najde místo na příspěvky z oblasti práva, medicíny, historie, filozofie a sexu. Konečně můžeme v Lambdě začít realizovat také sen o otevřenější homoinzerci, přičemž doufáme, že naši heterosexuální čtenáři projeví stejnou míru tolerance jako projevujeme my k jejich inzerátům v ostatním tisku. A tento apel na pochopení se týká koneckonců celého obsahu Lambdy!

Závěrem jsem si nechal věc veskrze prozaickou. Za první republiky vycházely v Československu dva časopisy pro homosexuály. Vydávali je soukromníci. Po čase jim došly prostředky. Užitečné tiskoviny zmizely ze světa. My dnes máme výhodu, že se můžeme opřít o společenskou organizaci. Nicméně i Svaz se teprve rozbihá a noviny Lambda jsou pro něj první příležitostí, jak získat alespoň minimum peněz pro další předpokládanou činnost. Proto prosíme o vaše pochopení pokud jde o výši ceny za jeden výtisk. Oplátkou vám poskytneme průběžné informace, jak bude výtěžek využit. Věříme, že se nám tak všem společně podaří při troše trpělivosti a snahy proměňovat sny ve skutečnost.

Stanislav Bobřík, šéfredaktor

Gratulace

„Drazí přátelé ve Svazu Lambda, gratuluji vám k vašemu úspěchu, k oficiálnímu uznání vašeho Svazu organizací

aktivistů. Doufám, že to, čeho jste dosáhli, se stane příkladem pro další země střední Evropy. Věřím, že někteří z

Svaz Lambda je dobrovolnou zájmovou společenskou organizací. Sdružuje osoby s homosexuální orientací, transsexuály a další osoby, které mají dobrou vůli přispívat k lepšímu vzájemnému pochopení a porozumění mezi heterosexuální většinou a homosexuální menšinou. Svaz vyvíjí osvětovou, kulturní, sportovní a jinou činnost na území České republiky. Vychovává své členy k demokracii a toleranci, k poctivosti a životní opravdovosti. Ovlivňuje společenské vědomí tak, aby přijalo homosexualitu a transsexualitu jako přirozené sexuální chování určité části populace. Svým působením chce Svaz omezovat prostor pro negativní sociální jevy. Svaz šíří též zdravotní a právní osvětou, spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí ČR a s jinými orgány a organizacemi, usiluje o prevenci epidemie AIDS. Svaz Lambda je členem Mezinárodní asociace homosexuálních mužů a žen ILGA a chce se aktivně zapojit do její činnosti.

Finanční příspěvky v čs. korunách lze zasílat na Českou státní spořitelnu, Václavské náměstí 42, 113 98 Praha 1, č. účtu 73 52 49 — 018, variabilní symbol D. Příspěvky na devizové konto přijímá Živnostenská banka Na příkopě 20, Praha 1, číslo účtu 34 83 — 60 70. (sb)

HRHO

Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů (HRHO) působí jako občanská iniciativa od začátku měsíce února. Vytváří si podmínky pro své oficiální uznání jako nezávislé společenské organizace, do které mohou vstoupit všichni českoslovenští občané a cizí státní příslušníci, žijící na území federace.

HRHO usiluje o právní a faktické zrovnoprávnění homosexuální menšiny s heterosexuální většinou, které by

prostor pro svobodný politický, společenský a kulturní život homosexuálů. Mnohostranná činnost je prováděna v odborných sekcích a je koordinována Ústřední radou HRHO. Ta zajišťuje styk s politickými stranami, vládními institucemi, vydává prohlášení, organizuje mítinky, demonstrace, svolává valné hromady členů k řešení aktuálních otázek.

Svoji činnost nyní koncentruje na vypuštění paragrafu 244 (pohlavní styk s osobou téhož pohlaví) z trestního zákona, zasazuje se o vynětí homosexuality ze zdravotní klasifikace nemocí, zpracovává návrh zákona o homosexuálním partnerství pro Parlament, požaduje doplnění ústavy o článek zaručující rovnoprávnost sexuálních menšin, trvá na vytvoření zákonného ustanovení postihujícího pachatele za provádění diskriminace homosexuálních občanů, zasazuje se o zrušení kastrace jako léčebné metody, vytvoří koncepci homosexuálního sebezpečí nezaložené na nepřirozeném napodobování heterosexuálů atd. Vedle další plánované činnosti, kam mimo jiné patří i vědecká práce o úloze nacismu a komunismu při utlačování homosexuální minority, HRHO otevírá prostor pro náměty všech občanů. Smyslem Hnutí je vytvořit takové zázemí, aby se každý homosexuál cítil být svobodným občanem nové československé demokratické společnosti. Iniciativa vyzývá homosexuály k vyjití z anonymity.

Kontaktní adresy:
Šimon Formánek, Stud. rada FF UK, J. Palacha, 116 38 Praha 1
HRHO, Box 9a, 434 11 Most 11
HRHO, Box 25, 470 05 Česká Lípa — Sever (pp)

Moravská Lambda

Třetího března se uskutečnilo v brněnské restauraci U čápa první pracovní setkání přípravných výborů homosexuálních občanů (HRHO) působících v Moravskoslezské oblasti. Účastníci se sešli v prostorách klubu v Brně, kde se konala první schůzka. Účastníci se sešli v prostorách klubu v Brně, kde se konala první schůzka. Účastníci se sešli v prostorách klubu v Brně, kde se konala první schůzka.

dalším jednáním 31. března v Ostravě.

Dosavadní představa počítá s moravskou odbočkou Svazu Lambda, působící spíše na jihu Moravy. Zatímco druhá iniciativa — Moravskoslezské hnutí tolerance — se zaměřuje na sever.

Cílem obou organizací je bojovat za právní a především psychickou rovnoprávnost občanů s odlišnou orientací, organizovat klubovou a jinou zájmovou činnost a vydávat vlastní tiskoviny. **Obě moravská hnutí lze kontaktovat na adrese: Lambda, Francouzská 61, 602 00 Brno.** (sb)

Hnutie Ganymedes

Na území Slovenské republiky byla ustanovena organizace Hnutie Ganymedes, sdružující homosexuální ženy a muže. Svým programem se plně ztotožňuje s jinými homosexuálními organizacemi. Jejimi duchovními otci se stali Marián Vojtek a Jaroslav Gyurik.

Hnutie Ganymedes se může již dnes pochlubit činností a aktivitou. Navázalo spojení s tiskem, zdravotnickými a společenskými organizacemi. Zúčastňuje se zasedání homosexuálních organizací působících na území České republiky.

Příhlášky o členství je možno zasílat na adresu: Hnutie Ganymedes, pošta 3, 830 00 Bratislava. Další informace lze získat na bratislavském telefonním čísle 658 966. Případně finanční příspěvky na pomoc Hnutia přijímá Slovenská štátna sporiteľňa, oblastný závod Bratislava mesto, číslo účtu 807 06 44 — 019. (jk)

Gay Help

Smyslem této slovenské organizace je klást si reálné dosažitelné cíle. Jako prioritní si vytyčila tři. Umožní vznik kultivované služby zabezpečující pomoc při navazování tr-

zidilských vztahů a bude vydávat naučné materiály o lidské komunikaci. V neposlední řadě pak zajistí trvalou a kvalitní informovanost o problematice onemocnění AIDS.

Gay Help nemá v úmyslu působit na veřejnost, aby byla k homosexuálům tolerantnější. Je toho názoru, že taková kampaň by spíše pobouřila, než zlepšila veřejné mínění o homosexuálech. Chce však zásadně změnit chování homosexuálů samotných, aby byli sociálně přizpůsobiví. Zároveň chce dbát o to, aby postupně zanikl stav, kdy jedni lidé jsou hodnoceni podle práce a vlastností, zatímco druzí jen podle své pohlavní orientace. **Kontaktní adresa: Gay Help, Sexuologická ambulance NsP, Šmidkeho 10, PSČ 826 22 Bratislava.** (sb)

Lega

Lega je název východočeského komerčního sdružení. Jeho název vznikl spojením prvních písmen slov Lesbian a Gay. Sdružení usiluje o vytvoření morálních a materiálních podmínek k rovnoprávnému životu lesbiček a gayů. Lega chce vybudovat finančně soběstačný systém služeb pro homosexuální spoluobčany. Za poplatek dvě set korun vám toto sdružení zašle legitimaci, která opravňuje k účasti na akcích Legy se slevou a k využívání služeb bezplatně.

Lega mimo jiné plánuje pořádání kulatých diskusních stolů k otázkám života lesbiček a gayů, se SAPem a Svazem Lambda pomoc nemocným AIDS, spolupráci se zahraničními homosexuálními hnutími, vytvoření seznamky Legy — kontakt, organizování seznamovacích večerů v rekreačních objektech, vydávání pestrého a barevného magazínu apod. **Kontaktní adresa: Lega — kontakt, Box 5, pošta 7, 500 07 Hradec Králové.**

(pp)

ILGA. Mezinárodní společenství lesbiček a gayů bude posíleno vašim růstem a vaší rostoucí schopností účastnit se naší práce.

Vím, že za vaší oficiální registrací v Československu se skrývají roky trpělivé práce

Jdeme s HOsem

Volby už jsou pomálu za dveřmi, a proto není divu, že i homosexuálové hledají vhodné kandidáty — mluvčí svých zájmů v zastupitelských sborech. **HRHO zvolilo Jiřího Hromadu, herce Divadla E. F. Buriana, na kandidátku HOSu za poslance Federálního shromáždění.** HOS — Hnutí za občanskou svobodu — hlá-

se budou moci účastnit Světové konference ve Stockholmu v roce 1990 a že budeme vše moci oslavit společně.

S láskou a mezinárodní solidaritou Lisa Poxer, generální sekretářka ILGA.

Konec rytí

„Karle Kryle, už nerejeme držkou v zemi!“ Toto výstižné oznámení se objevilo na stěně podchodu na Václaváku v prvních dnech revoluce. Stalo se oprávněně středem zájmu procházejících. I homosexuálů. Ti se ptali po jeho oprávněnosti ve vztahu k sobě samým.

Je pravdou, že v Československu jsme dosud nebyli zvyklí o homosexualitě otevřeně hovořit, natož pak o ní číst, dovídat se o ní z televize či rozhlasu. Myšlenka o organizovanosti hraničila se šilenstvím doporučeným k izolování v bláznici. Homosexuálové ještě před nedávnem připomínali ilegální menšinu žijící kdesi na okraji společnosti, jejíž jedinci mají právo chodit domů ne po ulici, ale kanalizačními stokami. Ti odvažnější se s takovým postavením odmítli smířit a začali nastavovat svoji kůži za sebe a ostatní. Díky tomu se ukázalo, že ne údajná nízká kulturní úroveň našeho obyvatelstva (na kterou poukazovali bývalí vedoucí činitelé) je zdrojem nevěděni, ale že vládnoucí

špičky jsou dezinformátory a brzdami společenského vývoje. Víze o úloze heterosexuální rodiny, která se měla stát pilířem teze o naší „nenormálnosti“, se zhroutila. Ukázalo se i to, že sociální postavení homosexuálů, stejně jako celá sexuální osvětová činnost, je především problémem politickým. Revoluce to potvrdila. Homosexuálové začali zvedat hlavu a v současné době víme již o šesti homoorganizacích, působících na území federace. Nynější roztržitost je sice nepřijemná, ale je zároveň důkazem o normálnosti našich lidí. Chovají se úplně stejně jako heterosexuálové hledající svoje uplatnění v mnoha politických stranách. Je zároveň důkazem i o sebevědomování si pozitivních hodnot ukrytých v nás. Oproti minulým letům nastal zvrat v nás samých. Víme už, že naše problémy za nás nikdo nevyřeší. V nás pulsuje ta síla, která nám přinese společenskou uznání.

Takže, Karle, my už taky přestáváme rejt!

Petr Prokeš

Z holandy do Lambdy

Ještě před nějakými deseti léty by nikoho ani ve snu nenapadlo, že v Československu může vzniknout legální a oficiální organizace homosexuálně orientovaných lidí, která dokonce bude vydávat noviny — a považte! — přístupně všem čtenářům. Je jisté, že snahám po sdružování napomohl liberalizační proces v celé společnosti, který vyvrcholil „naši“ listopadovou revolucí. Avšak to, jak se podaří tuto revoluci dotáhnout do ideálního konce, zejména pro lidi sdružené v Lambdě, bude záležet především na každém z nás.

Pokud jsme schopni vystopovat snahy po emancipaci homosexuálně orientovaných lidí v historii, nacházíme všude důkazy, že existovaly odjakživa s většinou či častěji menším úspěchem. Dokonce z jazykovědného hlediska můžeme prokázat celou řadu souvislostí. Většinou čtenářů je znám výraz „chodit na holanďáky“. Kde se vzal takový divný výraz, co s tím má Holandsko společného? Za vysvětlění musíme ale do Londýna. Promenáda Holland Walk v Holland Parku v Kensingtonu (nepříliš daleko od československé ambasády) sloužila od

svého vzniku, když ještě byla na okraji elegantního Kensingtonu, ke shromažďování a potkávání lidí se specifickými zájmy, kteří se nemožili setkávat v parcích ve středu města. Ostatně Oscaru Wildovi se podařilo vsunout zmínku o této promenádě do Obrazu Doriana Graye. A tak se setkávání vydalo na vítězný postup všemi kulturami zeměmi.

Praha byla ve druhé polovině minulého století bouřlivě se rozvíjejícím městem. To do ní přivádělo mnoho lidí, kteří neměli ve svých domovských obcích dobré zázemí, a proto vzniká v Praze bohatý spolkový a společenský život. Lidé mají daleko více možností seznamovat se a každá hospoda získává svou speciální klientelu. V umění se uplatňuje secese a v literatuře dekadence — to obojí vyjadřuje lidskou touhu po kráse a snahu bořit konvence. Stejná situace je v oblasti soukromého života. Kde se však scházeli „naši“ předchůdci v minulém století přesně nevíme. Teprve Jiří Karásek ze Lvovic začal shromažďovat svoje příznivce v baru Piccadilly, dnešní vinárně U Petra Voka — zde se tedy tradice udržuje.

Žena a žena

V našem státě se donedávna řešily problémy tím, že se o nich mlčelo. Prostě tu nebyly a tím to haslo!

Homosexualita sama není problémem. Stává se jí až v okamžiku, kdy člověk zjistí, že je homosexuální a neumí se s tímto poznáním vyrovnat. Posuďte sami na základě zážitků z mého života.

Bylo mi dvanáct, když jsem se zamilovala do spolužačky Aleny. Bylo to něco nového, pro mne dosud neznámého. Myslela jsem pořád na ni, zdávalo se mi o ní. Snila jsem o tom, jak ji vytahuji z ohně, vynáším z mokrého živila, jak nubránám dostihu (jezdím na

kluka. Byli jsme kamarády. On tvrdil, že spolu chodíme. A tak jsem si myslela, že takto chození skutečně vypadá. Líbali jsme se, vodili za ruce, nakonec jsme se i milovali. Velké zážitky se nekonalily. Byla jsem zklamaná. Čekala jsem, že přijdou časem.

Přišly jednoho dne na hodině matematiky. Seděla jsem vedle své milé. Byla otočená dozadu a domlouvala se se spolužačkami na příkladech. Potom, když se otočila, dotkla se svým stehem mého. Projel mnou ohnivý láskyplný pocit. I po tomto zážitku jsem se však oddávala prestižnímu dívčímu boji o sbalení toho

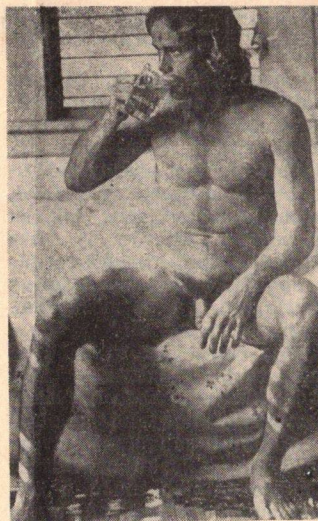
V moderní době postupně jako shromaždiště sloužily bary Globus (dnes U tří bílých beránek), později nepřilís dobře proslulý T-bar, kavárna Vltava (dnes Alex), vinárna U Mikuláše Dačického a další.

V jedné takové vinárně, U Rozvařilů, vznikla v roce 1988 skupina, která brzy doplnila spektrum činnosti tehdy již existujícího klubu Lambda. Zpočátku to bylo několik málo lidí, ale záhy začali přicházet jejich přátelé, objevily se ženy se stejnou orientací a U Rozvařilů začalo být těsně. Přenesli jsme tedy na čas shromaždiště na Chmelnici. V současné době je to vinárna U Petra Voka, jejíž přátelský personál nám poskytuje místo ke schůzkám.

Nyní vzniká řada dalších organizací po celém území Československé republiky. I díky tomu se možná heterosexuální většina k nám začne chovat lépe. Vznik různých organizací ale nutí k myšlence: Co Čech, to organizátor! Dokud každý z nás nebude mít organizaci, nebude člověkem! Doufejme, že organizační euforie nebude dlouho trvat a budeme se umět spojit k rozumnému a smysluplnému vývoji za lepší budoucnost nás všech stejně orientovaných. (lány)

a je házen do jednoho pytle s psychopatií, nekrofilii, vraždami a prostitucí. „Na teplouše si musíte dát pozor! Nikdy nevíte co udělají!“, slyšela jsem kolem sebe. Přemýšlela jsem i o sebevraždě. Mnozí jiní zaplatili životem nebo skončili na psychiatrii. Mrzí mě, že nás společnost hodnotí pouze podle těch, kteří se motají kolem veřejných záchodů a nádraží. Těch je ale přece menšina. To nejsme my! Vy, heterosexuálové, byste určitě změnili názor, když byste zjistili, že váš blízký je homosexuální. Nebo byste jej raději zahrhli?

S bušícím srdcem jsem se jednou svěřila své spolubydlící v podnájmu. Řekla jsem, že

Ze světa

USA: Velké pozornosti se v zahraničí těší autobiografie Michaela Jacksona, ve které se mimo jiné zmiňuje o své homosexualitě.

NĚMECKO: Film Coming Out východoněmeckého režiséra Heinera Carowa, jenž pojednává o lásce muže k muži, získal na mezinárodním filmovém festivalu v Západním Berlíně cenu Stříbrného medvěda.

EVROPA: Studie o vztahu islámu k homosexualitě, která byla před několika roky zpracována Němcem Arnem Schmidtem, je nyní překládána do několika světových jazyků.

MAĎARSKO: V klubech organizace Homeros Lambda získává na popularitě americký film The Ritz, jehož děj se odehrává v homosexuálních lázních.

FRANCIE: Osmé mezinárodní křesťanské fórum homosexuálních mužů a žen se bude konat v květnu ve Strasburku.

ŠVÉDSKO: Dvanáctý mezinárodní kongres asociace ILGA je plánován na červenec do Stockholmu.

WHO: Nové poznatky z krevního výzkumu potvrzují do-

Jean Marais veřejně

K neobyčejnému přátelství mezi Jeanem Maraisem a Jeanem Cocteau se nedávno přihlásil sám pětasedmdesátiletý Marais zveřejněním rozsáhlé korespondence, která je překládána a vydávána homosexuálními vydavatelstvími v zahraničí. Jedná se o korespondenci z let 1938—63, jež vydá na 584 stran a vychází pod titulkem „Milostné dopisy, jaké žena napsat nedovede“.

V dopisech hovoří Jean Cocteau, lyrik, romanopisec, scénarista, režisér, herec a malíř v jedné osobě, o Jeanu Maraisovi jako o nepochopitelné směsi dítěte i muže, dobra i zla, slabosti i citlivosti, viry i neviru. Jean Marais, začínající herec, vidí v Jeanovi Cocteau druhého otce, který mu píše čtyři dopisy denně a přijímá hlavní role v jeho filmech.

Záplava dopisů končí čtyři týdny před smrtí Jeana Cocteau, jenž uzavírá poslední dopis slovy: „Zavírám oči a přenáším se tam, kde jsi Ty?“ Jean Cocteau opouští svět 11. října 1963 na následky srdečního infarktu. V ten den umírá i jejich přítelkyně Edith Piaf.

Jean Marais žije dnes ve vile svého přítele nedaleko Cannes. Na psacím stole jsou narovnány dopisy Jeana Cocteau a na stěně visí jeho portrét v životní velikosti. Jean Marais říká: „Jeho duch, jeho srdce, jeho duše žijí dále. Chci nechat mluvit jeho ústa, proto zveřejňuji tyto dopisy. Dokazují jeho lásku až k nehlubší pokoře, ze které čerpal sílu ke své genialitě.“

(z listu Bild am Sonntag přeložil Jiří Kříž)

Tyran versus homo

Laslo Rusvai a Sandor Borsos, členové mezinárodního výboru maďarské organizace Homeros Lambda a vydavatelé nového maďarského gay-časopisu Mas, v prosinci minulého roku potvrdili, že rumunští homosexuálové žili v horroru, který by mohl soustěžít s bezprávím v těch nejnežádoucíjších režimech.

Borsos například říká: „Před dvěma roky byl v západní části země proveden velký zásah a více než sto našich lidí bylo uvězněno a umučeno. Někteří z nich spáchali sebevraždu — vyskočili z oken vězeňských cel. Těm obětem se podařilo uprchnout do Maďarska a poskytl nám interview. Na jejich žádost jsme však zničili jeho záznam. Podle maďarských aktivistů se velký

prepad v roce 1986 soustředil kolem města Arad. Chycení byli přinuceni vydat jména a adresy dalších homosexuálů, kteří byli pozatýkáni ve svých

ni k sexuálnímu styku s přítomnosti strážní, které vše fotografovaly. Všichni byli drženi ve vězení po dobu osmi měsíců a teprve potom propuštěni na základě všeobecné amnestie, vyhlášené u příležitosti nějaké oslavy.“

Když Borsos navštívil Rumunsko v roce 1987, našel tam řadu lidí, kteří byli celkem otevření. Stýkali se na takových typických místech jako toalety, pláže, parní lázně. Podle Borsose ale lidé, se kterými hovořil, neměli zájem o gay-život. Šlo jim buď o sex, anebo mluvili o všeobecných aspektech života — hrozná životní úroveň atd.

Borsos uzavírá: „Získal jsem v Rumunsku přítele, nevím co se s ním stalo. Může být po smrti. Hrozně se bál, když jsme byli spolu v Bukurešti. Ale jsem hrozně šťasten za to, co se Rumunům podařilo.“ (z listu Bay Area Reporter přeložil Petr Folk)

vytrádati došlými jezci na koni) a ona to vidí a raduje se z mého vítězství. Chodila jsem pod její okno a dlouho čekala, zda se za roletou nepohne její stín.

Prostě láska jako trám! Byla jsem jí plná. Chtěla jsem o tom říct kamarádce. „Mám ráda Alenu“, začala jsem nesměle. „Hm“, pokrčila rameny a pokračovala: „Já taky, je to fajn holka.“ Potom jsem ještě řekla pár vět. „Vždyť ty jsi do ní úplně zabouchnutá!“, odhadla kamarádka. Vytušila jsem, že nemám dál mluvit.

Naše sexuální výchova — to byly sprosté vtipy, které mezi námi holkami kolovaly. Slyšela jsem slova teplouš, buzerant, lesba. Ale nespojovala jsem si je se svým pěkným cítem. Myslela jsem si, že budu chodit s klukem, vdám se.

Potom přišel gympl. O sexualitě jsem věděla z knih už dost. Něco taky od spolužaček. Chlubily se svými milostnými zážitky. Poznala jsem

nej-kluků. Současně jsem ale litovala, že jím nejsem a nemohu se ucházet o ruku své dívky. Vědomí o tom, že jsem lesbička, se vyvíjelo několik let.

Potom jsem studovala na vysoké škole v cizím městě. Nikoho jsem v něm neznala. Cítila jsem se opuštěná, trápila jsem se svojí orientací. Slovo lesbička se vyslovovalo potichu a těžce. Neslušelo se o tom mluvit. Sama jsem to považovala za něco neslušného, nemravného, špatného, zvrhlého. S rodiči jsem o tom mluvit nemohla. Byla jsem na všechno sama.

Až jsem se jednou dočetla, že podle československých pramenů je nejméně 750 tisíc lidí u nás homosexuálních. Tedy čtyři procenta mužů a jedno procento žen. A já neznala ani jednoho z těchto lidí. Kde hledat? Jak vypadá lesbička? Cítila jsem, že vůbec nepatřím do společnosti. Můj cit je nazván zvráceností

jsem bisexualní. Neměla jsem odvalu říct, že jsem homosexuální. Nic se nestalo. Nevyšskočila z okna ani neutekla, nezačala nadávat ani hystericky křičet. Nevěděla jen, co si s tou informací počít. Pochopila však, že nemohu žít s přítelkyní. A v tom mě obrovsky pomohla. Bavily jsme se docela otevřeně a po čase její překvapení z tváře zmizelo. Brala mě za úplně normální ženskou, prima kamarádku. I díky jejímu přístupu ke mně dnes vím, že se s homosexualitou člověk narodí, že ji nelze léčit ani svatbou a že není ničím ošklivým. My, homosexuální a lesbičky, nejsme ani horší ani lepší než ti ostatní.

Proto si myslím, že je zbytečné, abychom měli nějaké problémy. Je třeba se svojí orientací otevřeně žít, lidi nás tak vezmou. Utvářet si problémy sami v sobě, to už je dnes snad hloupost či slabost.

(jeli)

Netřeba se vlka bát

Chtěl bych svým osobním zážitkem navázat na články O libání a pohledech v posledním čísle bulletinu Lambda. Rád bych tak naboural atmosféru našeho mnohdy zbytečného strachu, který je v nás až hysterický z té většiny žijící na druhém břehu života.

V polovině září loňského roku jsem nocoval u svého přítele Petra v jihočeském Táboře. Město nic moc na velikost. Třicet pět tisíc obyvatel. Našinců tedy poskromnu. Alespoň těch odvážných žít veřejně. Ubytovali jsme se v hotelu Palcát a po večeři vyrazili na procházku. Z rohu náměstí jsme slyšeli živé rytmy diska. „Jdem tam!“, rozhodli jsme se rázně. Menší vinárna byla obsazena tak z poloviny lidmi mezi osmnácti a pětadvaceti. Jako „postarší“ jsem sem už nezapadal. S Petrem jsme se posadili s výhledem na par-

ket, objednali si láhev vína a nahlas přemýšleli o tom, co s načatým večerem. Co tady budeme dělat? No, půjdeme si zatancovat! A hlavně se tvářit zcela přirozeně, jakoby to bylo na denním pořádku, když dva kluci spolu tancují i v takovém malém hnězdě.

Vyrazili jsme na parket a začali předvádět své taneční kreace. Po několika rychlých kouscích přišel na řadu ploužák. Ani ten jsme neošidili a láskyplně zahleděni do sebe jsme jej prožvíkali. V první chvíli jsem čekal z okolí alespoň hurónský smích nebo výkřiky trapných poznámek, ale publikum nereagovalo. S ledovým klidem jsme byli pozorováni a takřka vzápětí ignorováni. Ani společnost u našeho stolu si nás nevšimla. Zkrátka byli jsme přijati do kolektivu. Tak probíhal celý večer.

Po půlnoci došlo ke střídání diskžokejů. Já s Petrem opět mezi prvními na parketu. Po několika melodích došlo ke komické, ale pro diskžokeje šokující situaci. Tančili jsme blízko něho, když zvedl hlavu od pultu s gramofonem. Při pohledu na nás doslova ztuhl! Překvapením otevřel ústa a rozhodil rukama gestem typu co je?, co to má znamenat?. Ale my nic. Procitili jsme ploužák až do konce. Diskžokej během písničky kamsi odběhl. Vzápětí se vrátil a konec skladby komentoval slovy: „Zpíval vám ten a ten zpěvák, který má mladého činského přítele. A ti se k sobě mají právě tak, jako tito dva pánové, co spolu tančí na parketu. Publikum opět nic a my se volně bavili dál.

Při placení se pan vrchní ukláněl a loučil: Pánové, bylo nám ctí! Přijďte brzo zase! Tak tedy — opravdu se není třeba bát! Jirka Louženský

měny, že infekce HIV postupuje rychleji k onemocnění AIDS u starších jedinců nad čtyřicet let než u mladších ročníků.

RAKOUSKO: V Rakousku byla zpracována studie o homo i hetero prostituci, která mapuje oblast existence nejstaršího lidského řemesla na území spolkového státu. [ze zahraničních materiálů zpracoval Jiří Kříž]

Demonstrace s otazníkem

25. února uspořádalo Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů na Staroměstském náměstí demonstraci.

Nutno ocenit odvahu organizovat tuto akci, lež způsob provedení se mi nezdál zrovna nejvhodnější.

Lidé na vystoupení Šimona Formánka a asi dvaceti členů Transnacionální radikální strany reagovali různě. Starší pán nám „homákům“ doporučil, abychom zalezli do kanálů. Starší dáma podotkla, že pokud se budou homosexuálové prezentovat veřejně, budou se určitě rodit mrzáci a sníží se porodnost. Další paní se do-

bytech. Policie nejdříve prohledávala „veřejná“ místa, kde všichni obklíčila. Poté následovalo zatýkání a odvoz. Ve vězení například policisté přivázali dva lidi k silnému dřevěnému kůlu, položili kůl na desky dvou stolů, postavených od sebe. Potom kůlem otáčeli jako s rožněm a přivázané biliti. Říkali tomu „gril“. Kromě bití a mučení byli lidé nuce-

Z domova

MOST (pp) — Severočeský výbor HRHO zaslal ing. Bořku Valudovi blahopřejný dopis ke zvolení do funkce předsedy MěstNV v Mostě. Vyjadřuje v něm přesvědčení, že nové vedení NV bude řešit problémy důstojného života deseti procent obyvatel hornické metropole osvěceně, otevřeně, bez predsudků a tabuizování.

PRAHA (pp) — Redaktorka Hlavní redakce vzdělávacích pořadů ČST Olga Walterová připravuje pětidílný seriál o našincích. Bude se natáčet od dubna do června, vysílán bude na podzim.

UNIČOV (mr) — Velkého uznání se dostalo nadějněmu filmáři Petru Strnadovi z Prahy. Na uničovském festivalu Mladá filmová kamera získal v kategorii mladých tvůrců Cenu diváků za film o homosexualitě Labutí píseň.

MOST (pp) — Při natáčení v Mostě navrhl severočeský výbor HRHO štábu Krátkého filmu Praha uskutečnění předpremiéry dokončovaného filmu o homosexuálech jen pro účinkující a další homosexuální zájemce. Režisér a scénarista Vladislav Kvasnička přislíbil akci uskutečnit s HRHO a Lambdou začátkem května.

VODNANY (jl) — Také jihočeši se už mají kam obracet. Pro jejich oblast byla založena Lambda — Jižní Čechy. Kontaktní adresa: Jiří Louženský, pošt. schr. 33, 389 01 Vodňany.

TEPLICE (pp) — Mekka severočeských homosexuálů — lázně Teplice — spí. Jak jinak si vysvětlit mlčení „lázeňských šviháků“, zatímco v okolních okresech homosexuálové společenskou aktivitou překypují? Kde jste vy hrdinové z Cukrárny, ze Saxu, Thermie, Pizzy, Smaženky i odjinud?

Michal Rada

SAP

SAP je zkratka označující organizaci s názvem Společnost AIDS pomoc. Na potřebu vzniku takové organizace, která by se specializovala na pomoc nemocným AIDS a HIV pozitivním občanům, poukazovalo již delší dobu nezávisle na sobě několik lékařů pražského Sexuologického ústavu a přátel postižených. V říjnu 1989 byla těmito zájemci vytvořena skupina, jež usilovala o vznik nezávislé dobrovolné organizace. Se změnou politické situace po něžné revoluci padly všechny administrativní překážky a 6. prosince 1989 byla SAP ustanovena. Ještě téhož měsíce byla přijata do rodiny evropských organizací AIDS-Hilfe. Od 15. 2. 1990 je právním subjektem, řádně registrovaným na ministerstvu vnitra ČR.

Jen během měsíce ledna se na naše výzvy přihlásila více než stovka zájemců o spolupráci z celé federace. Evidujeme kvalifikované ošetřovatele, právníky a další zájemce a odborníky. Mimo pražské příznivce se snažíme získat pro zakládání poboček SAPu. Hodně času věnujeme popularizaci Společnosti ve sdělovacích prostředcích, navazování kontaktu se

státními orgány, orgány státní zdravotní správy, společenskými a charitativními organizacemi. S konkrétní pomocí ze strany oficiálních institucí například při zajišťování kanceláře s telefonem apod. jsme se nesetkali.

Se žádostí o radu či pomoc se na nás začínají obracet první HIV pozitivní občané. Jsme připraveni dohlížet na dodržování lékařského tajemství, dodržování utajení pacientů vůči okolí, vystupovat proti sebemenšímu náznaku jejich diskriminace ve zdravotnických zařízeních a na veřejnosti. Podporujeme myšlenku vybudování nové kliniky AIDS v Praze, vyvíjíme aktivitu za prosazení anonymního testování HIV pozitivní ve všech k tomu určených pracovištích v Československu, budeme usilovat o komplexní právní úpravu problematiky AIDS.

Čeká nás v nastávajícím období mnoho práce, vítáme v našich řadách každého, kdo je ochoten pomoci dobré věci, pomoci lidem, kteří to naléhavě potřebují.

Kontaktní adresa: SAP, pošt. příhr. 13, 147 00 Praha 4 - Podolí.

MUDr. Radomír Růžička

Hrozba AIDS

Informujeme vás o situaci v Československu ke dni 31. 12. 89: Celkový počet HIV pozitivních je 160, přičemž předpokládaný reálný počet je pětikrát vyšší. V ČR je zjištěno 141 případů, v SR jenom devatenáct. Z celkového počtu pozitivních na AIDS onemocnělo sedmnáct, z toho již devět zemřelo. Dalších šest HIV pozitivních zemřelo s jinou diagnózou, z toho ve dvou případech se jednalo o sebevraždu.

Z celkového počtu HIV pozitivních je 56 cizinců, 7 žen, 5 dětí pod 14 let, 27 hemofilů, 65 bisexuálů a homosexuálů. Nebyl zjištěn ani jeden případ pozitivního toxikomana. 38 sledovaných vykazuje příznaky stadia ARC nebo PGL.

U krevních dárců bylo provedeno půldruhého milionu testů, ani jeden z nich nebyl pozitivní. Situace je však příznivá jen zdánlivě. Na příkladu Polska, které uvolnilo cestování dřívě, lze doložit, že tam přibývá 50 případů za tý-

Světlo pro AIDS

Myšlenka uspořádat vzpomínkovou akci k uctění památky obětí pandemie AIDS s cílem upozornit na diskriminaci osob postižených AIDS a zmírnit důsledky panické hrůzy a strachu z onemocnění šířeného sdělovacími prostředky vznikla počátkem osmdesátých let v USA. První „AIDS Candellight Memorial“ se konal v roce 1983 v San Franciscu a Los Angeles a byl organizován nejvíce ohroženými skupinami obyvatelstva a přáteli nemocných. Do ulic vyšly se svíčkami v ruce tisíce lidí, aby tak vyjádřili solidaritu a soucítění s postiženými.

Počet míst, ve kterých se vzpomínková akce konala, se každým rokem zvyšoval. V roce 1989 to bylo již 180 míst ve 32 zemích. A tehdy byla mezi pořádajícími městy i Praha, organizátorem byl klub Lambda. V letošním roce se akce opět uskuteční,

ovšem za účasti dvou organizátorů — Společnosti AIDS pomoc (SAP) a Svazu Lambda. Světlo pro AIDS proběhne i mimo Prahu, v Brně, Plzni, Karlových Varech a Šumperku.

Program akce Světlo pro AIDS v Praze:

sobota 19. 5. 1990: společný táborový oheň SAPu a SL večer

neděle 20. 5. 1990: mše v pražských kostelích ráno, výstava plakátů s tematikou AIDS odpoledne, hlavní akce se svíčkami u památníku na Letné se uskuteční večer.

V Komerční bance, Václavské nám. 42, Praha, máme zaveden běžný účet 3146-021, devizový účet 34454-258253-021. Prosíme, přispějte na naši činnost, která má dopomoci postiženým.

Výbor SAPu

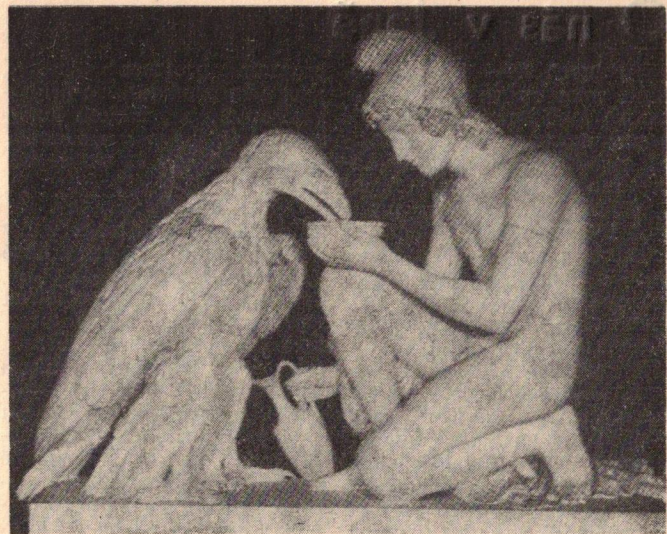
Z nejnovější studie

V květnu minulého roku se konalo v centru Magnuse Hirschfelda sympóziu, které bylo zaměřeno na otázky sexuálního chování u homosexuálních mužů po objevení AIDS. Na toto sympóziu byl pozván sexuolog Martin Dannecker z Frankfurtu nad Mohanem, aby objasnil fakta z nejnovější studie. Mimo jiné konstatoval:

„Život homosexuálních mužů po objevení nemoci AIDS se výrazně změnil, jak lze pozorovat ze studií, které byly zpracovány v roce 1971. V tomto roce, krátce po zrušení trestnosti homosexuality, onanovalo 56 % z dotazovaných a v roce 1987 tento počet stoupl na 71 %. V roce 1971 43 % dotazovaných udržovalo sexuální kontakty s jedním nebo více muži. Dnes tento počet klesl na 29 %. Onanie přichází tedy jako na-

mými muži, nyní tak přiznává 76 %. Počet partnerských svazků stoupl. V současné době vzniká mnoho dlouhotrvajících vztahů již z prvních sexuálních kontaktů. Existují také kratší partnerské svazky, kdy jsou partneři delší dobu zamilováni a teprve později dochází k prvnímu sexuálnímu aktu.

Změny zaznamenaly také sexuální praktiky. Zvítězil safer sex. Jen tři procenta respondentů udalo častý anální styk s ejakulací dovnitř nebo mimo. Toto platí pro pasivní anální styk bez kondomu. Před objevením AIDS udalo 40 % z dotazovaných aktivní anální styk a jedna třetina pasivní anální styk. V tomto období se vyslovilo 91 proc. pro francouzské libání, zatímco dnes jen 55 %. Co se týče orálních praktik, pak již dříve užívalo 62 % a

Z antické kultury

Kulturní svět antické společnosti významným způsobem ovlivnil rozvoj evropských národů v minulosti a má mnoho co říci i dnešní době.

Například Gaius Petronius, zvaný Arbitr, vznešený římský patricij, spisovatel a bohém, je dobře znám našim čtenářům ze Sienkiewiczova románu Quo vadis. Petronius byl nejbližším důvěrníkem císaře Nerona, později upadl v jeho nemilost a byl donucen k sebevraždě.

Petronius je autorem slavného románu Satirikon, ve kterém líčí obraz tehdejší římské společnosti. Jako citlivý znalec všeho krásného ironizuje vážné sociální nedostatky, především nevuka a nemorálnost zbohatlické „vyšší“ společnosti ovládané jedině mocí peněz.

Petroniův román se stal jednou z nejskvělejších památek antického umění, které mimo jiné zaznamenává i dilema vztahů jedinců stejného pohlaví, lásky mezi muži. Tato problematika intimního vztahu byla nejen přirozeností antického světa, ale hrála svou úlohu i v prasto-

své přání: „Dotknu-li se tohoto hocha žádostivou rukou, aniž to zpozoruje, odměním ho za jeho trpělivost dvěma bojovnými kohouty.“

Na ten slib se hoch sám přisunul ke mně, asi z obavy, abych neusnul. Zprostil jsem ho tedy znepokojení a popřál jsem si na celém jeho těle všech rozkoší kromě té nejvyšší. Potom, jak se rozednilo, přinesl jsem mu pro radost, co jsem slíbil.

Když třetí noc poskytl příznivé chvíle, zdvihl jsem se a zašeptal do ucha špatného spáče: „Bohové nesmrtelní, provedu-li až usne soulože úplně a podle přání, za to štěstí mu zítra dám koně, klusáka makedonského plemene, s tou však podmínkou, že nic nezpozoruje.“

Nikdy neusnul chlapec tak tvrdě. A tak poprvé jsem plnými dlaněmi stiskl jeho bujná prsa, pak rtem ulpěl na jeho rtech a konečně všechny tužby soustředil na jedno místo.

Ráno seděl hoch v pokojku a očekával obvyklou návštěvu. Víš, oč je snáze koupit holuby a kohouty, než koně, a mimo to jsem se bál,

Slovníček

AIDS — syndrom získaného selhání imunity (obranyschopnosti)

PWA — lidé s diagnózou AIDS (people with AIDS)

ARC — soubor klinických příznaků onemocnění nesplňujících ještě kritéria pro diagnózu AIDS

PGL — klinické příznaky (především ze strany lymfatických uzlin), které se dávají do souvislosti s inf. HIV

HIV — virus lidské imunodeficiency ze skupiny retrovirů

PCP — zápal plic vyvolaný prvokem Pneumocystis carinii, závažná komplikace AIDS, častá příčina smrti, objev českých vědců.

(rpl)

Kniha

Název: Sex? AIDS!

Autor: Kolektiv

Vydal: Horizont, 1989, 156 str., 13,— Kčs

Více než s ročním zpožděním vyšel tiskem sborník přednášek ze semináře „Sexuální zdraví — součást zdravého způsobu života“, pořádaného v roce 1988 v Brně. Seminář byl samozřejmě zaměřen na sexuální problémy v celé jejich šíři. Samostatná kapitola je věnována i problematice homosexuality. Napsala ji brněnská terapeutka MUDr. Bártová. Zabývá se zde příčinami homosexuality a jejími projevy, seznamuje čtenáře s pokrokovým dělením homosexuálů na egosyntonní (vyrovnané se svojí pohlavní orientací) a egodystonní (nevyrovnané). Na pravou míru pak uvádí nedobré zkušenosti s nevhodnou „léčbou“ homosexuality.

Kapitolu „K problematice AIDS“ napsali MUDr. Brzek, PhDr. Hubálek a MUDr. Procházka. Rozčlenili jednotlivé

den. Proto pozor! Při milování pouze safer sex! (rpl)

sexuální praktiky z hlediska jejich rizikovitosti. Tato stať je velmi významná jako motiv ke změně chování v zájmu přežití. Přiznání vysokého stupně nebezpečnosti některým praktikám však je bez podrobnějšího zdůvodnění, někdy ve zdánlivém rozporu s dosud uváděnými poznatky o přenosu HIV. Aby byla co nejpočetnější část občanů účinně varována, zasloužily by tyto otázky obsáhlejší výklad.

Pozorný čtenář si jistě vybere mnoho poučného i z dalších kapitol. Knižku doporučuji aspoň k prolistování každému.

(db)

Laurie Anderson

Tato herečka a zpěvačka seznamuje své příznivce s pohlavní orientací suverenní touto sobě vlastní. „Jsem šťastná, že jsem již v mládí sobě objevila lesbicismus!“, tvrdí. „Vím, kam patřím a nikdy mě nenapadlo se stydět a považovat to za problém. Jsem to, co jsem, a naopak mé

hrazující způsob za nerealizující homosexuální kontakty. Jedinec raději onanuje pětkrát více — než aby udržoval sexuální kontakty.

Počátkem sedmdesátých let měla více než polovina z dotázaných po pohlavním styku chuť jej znovu opakovat. Nyní tak uvažuje jen čtyřicet procent dotázaných. V roce 1971 přiznalo 88 % respondentů sexuální styk s nezná-

Kde vzít lubrikans

V dnešní době lze hodnotit nechráněný anální styk (do konečníku) jako velmi nebezpečný. Na rozdíl od Poláků nemáme problémy se sháněním kondomů (prezervativů). Našich je dost a jsou poměrně spolehlivé. I když bychom raději přivítali speciální silnější jako je švýcarský Hot Rubber.

Jenže má-li být kondom opravdu účinný, měli bychom používat lubrikans. Je to látka, která kondom zvlhčí a sníží nejen riziko poranění, ale i riziko prasknutí prezervativu. Tento požadavek však nesplňují tzv. lubrikované kondomy, protože jsou zvlhčeny tukovou látkou, která před proniknutím HIV viru chrání podstatně méně.

Nejvhodnější je tedy použít lubrikans netukové, tedy ve vodě rozpustné, na suchý kondom. Co nám mohou nabídnout v lékárně? Na předpis vázaný Mesocain gel, jenž však po určité době snižít cit-

okolí, mí přátelé, se musejí s mým způsobem života smířit. Pokud se mi žena líbí, dokáži se seznámit i na ulici aniž bych pátrala, zda dotyčná žena je nebo není lesbá. Zajímavé je, že ženy, které jsou běžně nakloněny mužům, považují moje dvoření za sympatické a ještě

dnes 27 %.

Dochází tedy ke zvratu. V roce 1971 byly anální styky více tabuizovány. V osmdesátých letech před výskytem AIDS se této technice užívalo častěji. Po objevení se AIDS se nyní vracíme k hodnotám roku 1971 a anální styk tak začíná být retabuizován.

(z listu Gay Expres přeložil Jiří Kříž)

livost (což může být někdy výhodou). My předepisujeme na recept dvouprocentní roztok carboxymethylcellulosity a rovněž dvouprocentní roztok methylcellulosity. Stabilizujeme jej glycerolem a jako dezinfekci přidáváme kyselinu boritou.

Ne vždy je ale možné si nechat recept předepsat. Ne každý má kamaráda ve zdravotnictví a ne každý má chuť vše vysvětlovat obvodnímu lékaři. Proto zkuste recept ze Švédska: Do 2 dl vody se přidá polévková lžice bramborového škrobu a za stálého míchání se vaří, dokud se hrudky nerozpustí. Potom přidejte čajovou lžičku octa ke konzervaci.

Časem se snad najde výrobce, který nahradí tuto soukromou alchymii. Před AIDS se musí chránit i heterosexuálové, a tak by lubrikans v drogeriích jistě neležel ladem.

MUDr. Ivo Procházka

jsem se nesetkala s nějakou averzí vůči mé osobě. Jsem si vědoma, že jsem pro ženy přitažlivý typ!“, hrdě hlásá. Její suverenita je známá. Stává se příkladem pro ženy, které se za lesbicismus stydí. Buďme taky takové, doporučuje autorka článku.

(daniela)

pášnosti starého Říma.

Historické, filozofické a kulturní prameny dokazují, že dosud nevyřešená otázka intimního vztahu mezi muži je stará jako lidstvo samo a čeká na teoretickopraktické a důstojné řešení ve společenských vztazích současné demokratické společnosti.

Z Petroniova spisovatelského umění vybírám vyprávění básníka Eumolpuse, který vzpomíná na své vlastní milostné dobrodružství s hochem z Pergamu.

Když jsem byl od kvěsto- ra za plat najat do Asie, ubytoval jsem se v Pergamu. Líbilo se mi tam nejen proto, že dům, kde jsem bydlel, byl přepychově zařízen, ale zvláště, že můj pán měl, překrásného syna. I vymyslel jsem si lest, abych nebyl hospodáři podezřelý, že hochu mluví. Pokaždé, jak při jídle přišla řeč na obcování se sličnými hochy, rozhorlil jsem se tak prudce a s tak přísnou tváří jsem žádal, aby neuráželi můj sluch necudným hovorem, že zvláště matka hleděla na mne jako na nějakého filozofa. Vodil jsem hochu na cvičiště, řídil jsem jeho studie, vyučoval ho a bděl nad tím, aby žádný kořistník těla nebyl připuštěn do domu.

Jednou — bylo to o svátcích — leželi jsme v jídelně, protože nebylo mnoho učení a po delší zábavě byli jsme líní jít spát do ložnice. Asi o půlnoci jsem zpozoroval, že hoch bdí. Tu jsem docela nespěšně zašeptal: „Kněž- se Venuše, podaří-li se mi políbit tohoto hochu, aby nic nepoznala, věnuji mu zítra párek holubů.“

Hoch, zaslechnuv cenu rozkoše, začal chrápat. Šel jsem tedy k němu a dal šibalovi několik hubiček. Spokojen s tímto počínkem, přivstal jsem si a přinesl hochovi, jenž na to již čekal, vybraný pár holubů.

Když se příští noci naskytla táž příležitost, změnil jsem

aby tak velkolepý dar ne- vzbudil podezřelé domněnky o mé štědrosti. Procházel jsem se tedy několik hodin a po návratu domů jsem hochu prostě jen políbil. On se však rozhlédl, pověsil se mi na krk a ptal se: „Pane můj, prosím tě, kde je klusák?“

♦ ♦

Pro toto ponížení uzavřel jsem si přístup k hochovi dříve volný, ale potom jsem se vrátil k své bezudnosti. Po několika dnech totiž, když nám podobná náhoda poskytla tutéž příležitost a já zpozoroval, že jeho otec chrápe, poprosil jsem jinocha, aby se se mnou udobřil, to je, aby se mnou dal ukojit, a povolil mi ve všem, čeho si vyžaduje vzkyplá vášeň. Ale on ještě zřejmě rozhněván, říkal jen: „Spi, nebo to řeknu otci.“ Nic není tak těžké, aby si toho darebnost vynutila. Zatímco opakoval: „Vzbu- dím otce“, připlížil jsem se k němu a vynutil jsem si po chabém odporu rozkoš. Moje darebáctví mu nebylo proti mysli, jen si dlouho stěžoval, že byl ošálen a utržil tím posměch a ostudu u svých spolužáků, jimž se chlubil mou štědrostí. „Uvidíš ale, že nebudu jako ty. Máš-li chuť, udelej to ještě jednou.“ Tak se celá věc urovnala. Já jsem se s hochem opět sprátil, užil jeho dobroty a usnul jsem.

Alé nebyl spokojen s druhou dávkou ten mladík plně zralý a v letech smyslné touhy, a proto mě vzbudil ze spaní a ptal se: „Nechceš ještě?“ Již mu nebyla moje služba nikterak nepřijemná. A tak se mu za vzdychání a potu skoro umořeného dostalo ukojení a já, rozkoší zmožen, jsem zase upadl v spánek. Ale neuplynula ani hodinka, a již do mne strkal prstem a říkal: „Neuděláme si to ještě jednou?“ Tu jsem se opravdu rozložil, že mě tolikrát buď, a opakoval jsem mu jeho vlastní slova: „Spi, nebo to hned řeknu otci!“

(zpracoval Jiří Adam)

O nás v Jeně

Ve dnech 2. — 4. února tohoto roku se ve východoněmecké Jeně konal již třetí seminář na téma Psychosociální aspekty homosexuality. Zúčastnilo se jej asi sto sedmdesát účastníků, mezi nimiž byli i hosté z SRN, Rakouska a od nás, ze Svazu Lambda. Pořadatelem byla andrologická společnost Lékařské společnosti NDR a sexuologická sekce manželských a rodinných poradců NDR.

Páteční večerní program měl kulturní ráz. Nejprve jsme zhlédli dokumentární film Die andere Liebe (Jiná láska), po jehož promítnutí následovala přednáška o reakcích diváků — studentů. Pro nás bylo jistě překvapením, že 68 % z nich už nějaký film na toto téma vidělo. Asi pět procent po jeho zhlédnutí zásadně změnilo svůj názor na homosexualitu, stejný počet své vyhraněné negativní stanovisko ani pak nezměnilo.

Pro technickou poruchu nám pak nemohl být promítnut celý film Westler (jehož část se údajně odehrává i v Praze) a místo toho jsme viděli parodické video — skeče — z amatérské produkce hamburského homoklubu.

V sobotu zahájil pracovní

program profesor Günther, jenž nám prozradil, že připravuje studii o postojích homosexuálů k bývalé vládnoucí straně SED. Jak by asi dopadla KSČ?

Dieter Bsonek se pak zamýšlel nad nejbližšími úkoly homosexuálního hnutí v nové východoněmecké společnosti. Stanovil tyto cíle: vydávat vlastní časopis, zřídít informační a poradenské centrum, prohloubit vědecký výzkum homosexuality nejen z medicínského hlediska, prosazovat zastupení poslanci v zákonodárných sborech, ústavně chránit před perzekucí z důvodu odlišné sexuální orientace. Chtějí prosazovat i možnost adopce dítěte pro homosexuální páry.

Günther Grau známý i u nás svou knihou „...und diese Liebe auch“ hovořil o složité problematice trestnosti HIV pozitivních osob. Thinius se zabýval problémy emancipace a integrace homosexuálů do společnosti. Připomenul složitou situaci heterosexuálů, kteří jsou postaveni před existenci informace, že jejich přítel či příbuzný je homosexuál. Nevědí, jak na ni mají reagovat. Jestliže nechceme chápat svoji homosexualitu jako pro-

blém, nesmíme sami o ní jako o problému hovořit. Aresinová a Sillgeová se zabývaly vztahy a rozdíly mezi homosexuálními muži a ženami. Jako hlavní společné problémy charakterizovali obtíže při hledání druha či družky, vzájemné partnerské konflikty. Coming out, problémy s rodiči, sexuální dysfunkce a problematika AIDS se více týkájí chlapců, zatímco u dívek prý častěji bývá v popředí ztráta zájmu o sex a vyrovnání se s touhou po dítěti. Sillgeová vidí hlavní důvod v nižší angažovanosti žen v homohnutí v prostém sociálním faktu, že do většiny společenských hnutí a spolků se zapojují více muži.

Ostré kritice byl podroben dr. Hinterberger, jenž vysvětloval epidemiologické přístupy v otázce AIDS, zejména diskriminační opatření vůči HIV pozitivním cizincům. Jen o něco menší kritika se snesla na pana Starkeho za to, že zdůrazňoval obecně potřebu tolerance ve vztazích homosexuálů a heterosexuálů. Bylo mu řečeno, že zatímco homosexuálové heterosexuály nediskriminují, naopak se s tím lze setkat často.

Ze západního Německa zazněly dva referáty. První byl informativní o situaci homohnutí v Hamburgu. Ke druhému mám nejkritičnější postoj. Snad za nás všechny. Na vysvětlování, že diskriminace homosexuálů je produktem třídní společnosti a že poté, co lidé začnou společně pracovat v jakési ideální beztržid-

ní společnosti, nastane ráj na zemi, jsme asi poněkud alergičtí.

V závěru následovala diskuse o možnostech sjednocení východoněmeckého homosexuálního hnutí. Toho se obávají zejména kluby z menších měst, jimž hrozí ztráta jejich nezávislosti. Na druhé straně jsou si však vědomi, že jednotná organizace může snadněji prosazovat politické cíle, navazovat mezinárodní kontakty a také vydávat časopis. Další otázkou v diskusi bylo, zda prosazovat návrh zvláštního zákona, který by zakazoval diskriminaci z důvodů odlišné sexuální orientace.

V neděli jsme si připomněli památku desítek tisíc umučených homosexuálů v Buchenwaldu. Tedy těch, kteří „zaplatili svou daň za to, aby jsme my mohli pokračovat na své cestě. A takovou cenu již nikdy platit nebudeme“. [L. Power].

V mnoha věcech je východoněmecké hnutí pro nás inspirující. Uvažujeme i o tom, že podobná konference by byla užitečná i pro nás. Máme příslib, že takový workshop by mohl být součástí Bohnických sexuologických dní příští rok. Takže záleží především na naší aktivitě.

MUDr. Ivo Procházka

Píše se o nás

Přibližně s desetiletým zpožděním za západními státy se začaly objevovat první objektivnější informace o homosexualitě a homosexuálech i v běžném československém tisku. Na svoji dobu odvážné první tři velké celostránkové články vyšly v roce 1988 v Mladé frontě. Po příznivém ohlasu čtenářů a nastupující toleranci cenzury tohoto příkladu začaly následovat další redakce. Už v bulletinu Lambda od čísla 2 ročníku 1989 jsme proto založili rubriku Píše se o nás. Snažíme se v ní většinu příspěvků z této, doufejme, že nejen módní vlny, registrovat. Nemůžeme si však přitom činit nárok na úplnost. Obsah rubriky závisí také na vaší spolupráci. Jakmile někde uvidíte článek o naší problematice, vezměte korespondenční lístek, napište název článku, název časopisu nebo novin, číslo nebo den vydání a stránku, na které byl článek uveřejněn. Samozřejmě, že nezapomenete uvést jméno a příjmení autora článku. Lisťte nám pošlete do redakce. Takže děkujeme za spolupráci!

(sb)

- * Kolektiv: Patnáctkrát o AIDS — Rozvoj (Most), 1990, č. 1, s. 3.
- * Zajíček Martin: Pět příběhů [o lásce?] — Květy, 1990, č. 1, s. 20.

- * Kolektiv: Patnáctkrát o AIDS — Rozvoj (Most), 1990, č. 2, s. 3.
- * Petružálek František: Přezijeme AIDS? — Svět socialismu, 1990, č. 3, s. 18—21.
- * Čtenáři: Lambda je naděje [dopisový ohlas na článek z č. 46 z r. 1989] — Vlasta, 1990, č. 4, s. 4.
- * Formánek Šimon: Otevřený dopis homosexuálů — Express, 1990, 2. 2., s. 3.
- * Kolektiv AIDS pomoc — Večerní Praha, 1990, 6. 2.
- * Bartík Ivo: Sežehnutá křídla smrti (AIDS) — Květy, 1990, č. 6, s. 10—11.
- * Kolektiv: Za stejná práva [citace z otevřeného dopisu HRHO] — Večerní Praha, 1990, 14. 2.
- * Kolektiv: Hlásí se „jiní“ — Rozvoj (Most, 1990, č. 7, s. 3.
- * Sally: SAP, Svaz Lambda, Nemohl jsem se nikomu svěřit [odpověď MUDr. Procházky Iva], Mladý svět, 1990, č. 8, s. 18.
- * Mazáčková Miroslava: Úděl jménem AIDS (rozhovor s HIV pozit.) — Večerní Praha, 1990, 2. 3., s. 3.
- * Hojsíková Viera: Hovory H — Mladé rozlety, 1990, č. 10, s. 12—14.
- * Kolektiv: Co je co/Svaz Lambda — Mladá fronta, 1990, 14. 3., s. 3.
- * Hirschová Eva: HIV pozitivní a SAP — Květy, 1990, č. 11, s. 26.

Píšete nám

Žiji s přítelem na vesnici, kde spolu pracujeme a bydlíme. Chceme, aby to mezi námi bylo nejen hezké, ale i stálé. Slyšeli jsme, že klub Lambda je celkem na úrovni. Nejde nám o navazování nových známostí, ale o společnost lidí, kteří se umějí bavit sportem, kulturou, mají své koničky, jezdí do přírody a podobně. Chceme zůstat spolu, ale rádi bychom poznali partu lidí, kterým jsou sauny, veřejná WC nebo nádraží k seznámení zásadně cizí.
Jenda a Milan,

kal tak smysluplný program. Jsem totiž zapřísáhlý odpůrce náznaků méněcennosti, nenormálnosti, slabosti nebo pomoci nemocným ve vztahu k homosexualitě. Je dobré, že se něco děje legální cestou. Bylo by výborné, kdyby se to dělo na takové úrovni, aby pojem Lambda vyvolával v podvědomí vážnost a obdiv. Členství v ní by bylo spojeno s jistou dávkou hrdosti a souměřitelnosti.

Petr, Domažlice

Gay posez

Každou sobotu od 20.00 hodin
Lambda tančí, jásá a hýří
ve vinárně HOMOLKA
Zahradničkova 16
Praha 5 - Motol
tel. 52 45 44

Gay posez Inzerce

Vinárna U Petra Voka
Na bělidle 40
Praha 5 - Smíchov
tel. 53 75 31

Otevřeno denně 20—04 hod.
Každou třetí sobotu v měsíci
vstup již od 17 hodin pro
příznivce Svazu Lambda.

Chcete-li využít služeb inzerce měsíčníku Lambda, věnujte pozornost následujícím informacím.

a) Inzerát je přijímán na adrese redakce: Lambda, pošt. příhrádka 6, 150 06 Praha 56. K inzerátu lze připojit kontrastní fotografii.
b) Uveřejnění inzerátu je

Jsi homosexuální?

Mezi odpověďmi na můj inzerát v MF jsem obdržel Váš propagační letáček. Po přečtení plačtivých článků ve Vlastě a MS, kde bylo o Lambdě psáno s příchutí poslední štaice pro zoufalé, jsem neče-

Film

Název: Kabaret
Režie: Bob Fosse
Hrají: Liza Minelliová, Michael York, Helmut Griem

V rámci programu zimní části FFP 1990 se konečně dostal do našich kin i slavný filmový přepis neméně slavného brodwayského muzikálu Kabaret (USA, 1972). Film sice patří datem svého vzniku již do kategorie pamětnických snímků, ale svým strhujícím tempem přináší nezapomenutelný zážitek.

Berlín, začátek třicátých let: V Kit-Kat klubu se scházejí dekadentní lidé „střední“ společnosti. Jednoho dne hvězda programu Sally potkává ve svém penzionu Angličana Briana. Štěstí mezi nimi se vytváří celkem bez potíží. Komplikace nastanou, když se objevuje bohatý a elegantní baron von Heune. Ten hází své pohledy na oba... „Život je kabaret, kamaráde, pojď do kabaretu...“ zpívá se v kupletu.

Film je mistrovským dílem tanečnicka, choreografa a režiséra Boba Fosseho (1927—1987). Natočil ho nesentimentálním, trochu drsným, ale uchvacujícím způsobem. Tím vytvořil nezapomenutelné dílo a udělených osm Oscarů to jen dosvědčuje. Samozřejmě jeden zbyl i na vtipného malého konferenciéra Joel Graye, který celý muzikál nápáditě doprovází.

(fm)

Tento test je určen pouze pro muže.

1. Jaký máš vztah ke své matce?

mizerný 1 bod
vcelku dobrý 3 body
milujeme se 10 bodů

2. Kolikrát za den se na sebe podíváš do zrcadla?

nikdy 1 bod
jednou, dvakrát 2 body

pokaždé, když jdu kolem 7 bodů

3. Jak se zachováš, když ti někdo na ulici nadává „Ty buzerante“?

běžím rychle pryč 10 bodů
zlobím se na něho 4 body
dám mu ránu

do čumáku 1 bod

4. Umíš hvízdát na prsty?

ano 2 body
ne 8 bodů

5. Jak držíš šálek čaje?

prst 1 bod
odtahuji jeden prst 5 bodů
odtahuji dva prsty 10 bodů
odtahuji tři prsty 15 bodů
odtahuji čtyři prsty

Jak ty to děláš? 20 zvláštních bodů

6. Jakou máš chuť?

jako Rambo 1 bod
jako Marilyn Monroe 15 bodů

7. Kdy jsi byl naposledy v divadle?

včera 15 bodů

minulý týden 10 bodů
minulý měsíc 5 bodů
co je to divadlo? 0 bodů

8. Jak často střídáš partnery?

nestřídám 1 bod
jednou za rok 3 body
jednou za měsíc 5 bodů
denně 25 bodů
vícekrát denně Máš ty vůbec ještě jiné zájmy? 50 bodů

9. Kolik vydáváš peněz za ošacení?

skoro celý plat 15 bodů
dost peněz 10 bodů
málo 3 body

Vyhodnocení testu:

10—11 bodů: Vyhrál jsi. Do homosexuality máš opravdu daleko.

12—25 bodů: Jsi heterosexuální. Bohužel. Ale kdyby jsi se snažil, kdo ví...

26—50 bodů: Zvláštní. Nevíš co chceš?

51—100 bodů: Jsi homosexuální. Každý omyl je vyloučen.

101—149 bodů: Jsi jistě šťastný, že jsi homosexuální. Čest a sláva tobě.

150 bodů: Proboha, takový homosexuální člověk snad ani nemůže existovat!

(z publikace Schwul - na und přeložil Jiří Kříž)

Knihovnička Lambdy

Již od 1. dubna funguje nová služba. Připravili jsme ji pro všechny zájemce. Možnost půjčovat si literaturu s homosexuální tematikou přivítají jistě všichni.

Každé pondělí od 16.00 do 18.00 hodin si můžete nezavazně přijít na adresu Pod Kotlářkou 14, Praha 5 - Košíře prohlédnout knihy a časopisy a seznámit se s výpůjčními podmínkami. Zejmé-

na upozorňujeme na renomovanou periodika Gay Times, Gay Pied, Reporter, Pan, Lambda Nachrichten a další.

Zároveň vás prosíme o laskavost. Nabídněte Lambdě k zapůjčení nebo formou daru časopisy, noviny, články, o kterých víte nebo je máte doma. Pomozte Lambdě uspokojit co nejvíce čtenářů.

(rpl)

Pojďte se zasnoubit

Kdy? 21.—29. 7. 1990. Kam? Na hrad Helfštýn! V romantickém prostředí můžete prožít dva krásné víkendy a celý letní týden, to vše doprovázeno užitečnou prací a společnými radovánkami. Zásnuby Lambdy s Brontosaurem v podobě prvních Prázdinn s Brontosaurem, známé to akce, tentokrát výlučně konané pro homosexuálně orientova-

né muže a ženy od osmnácti do pětácti let!

Přihlášky (tj. pár slov o sobě a obálka s vaší adresou a korunovou známkou) zašlete do konce dubna tohoto adresátovi: Okresní vlastivědné muzeum PsB, akce Lambda M. Kleckerová Horní náměstí 750 00 Přerov

Přátelství pro starší

Čtyřicátník se sedmdesátilet. Pište anglicky, francouzsky, vlámsky na adresu: Boni Cool, P. O. Box 54, 1710 Dilbeek, Belgium. Záruka seriózního jednání.

Není nad orientaci

Chcete se naučit orientovat v gay světě? Je to hračka, pokud ovšem umíte německy. Že ne? Levně a kvalitně vás všemu naučí v domácích kursech Petr z Prahy.

Povolení NV má. Takže, pokud máte zájem, pošlete do redakce Lambdy obálku s vaší adresou a jednorunovou známkou a Petr si vás už pozve sám.

Předplatné

Máte zájem o předplacení 2. a 3. čísla našeho měsíčníku?

Pokud ano, vezměte si zvláštní list papíru, na který přepíšete a vyplníte níže uvedené kolonky, vložíte do obálky a přiložíte jednu korunovou známku, vše zašlete na adresu: Lambda, pošt. příhr. 6, 150 06 Praha 56. Na naši nabídku upozorněte i své známé.

Jméno:

Příjmení:

Ulice, č. domu

Místo:

Pošta:

(pokud není v místě)

PSČ:

Počet objedávaných

výtisků:

by ověřením inzerátů lze uhradit formou dobrovolného příspěvku poštovní poukázkou v zoru A na adresu: Česká státní spořitelna, Václavské nám. 42, 113 98 Praha 1 (Svaz Lambda), číslo účtu 735249-018, variabilní symbol D.

c) Odpovědi budou inzertoví zaslány hromadně do jednoho měsíce.

d) Odpovědi označené číslem a značkou jsou přijímány na shora uvedené adrese redakce.

e) Adresy inzertů redakce nesděluje.

Seznámení

+ 40letý hledá přítele ke společnému bydlení. Byt a chalupu mám. Auto vítáno. Značka: Foto 1/90

+ 35letý Jihočech hledá kamaráda k dopisování. Značka: Pavel 1/90

+ Je mi 27 let, hledám partnera, se kterým bych si dobře rozuměl. Značka: Plzeň nebo okolí 1/90

+ 20letý přitažlivý kluk z Brna hledá hezkého zn.: Kluka 1/90

+ VŠ 25/182 hledá inteligentního přítele z Prahy a okolí do 28 let, kterému bych mohl důvěřovat. Zn.: Budoucnost 1/90

+ 32letý hledá přítele. Značka: Foto vítáno 1/90

+ Hledám optimistu, který zná cenu důvěry a přátelství a věří, že se to dá zvládnout. 28letý. Značka: Společný cíl, 1/90

+ 32letý hledá seznámení. Zájem historie, cestování. Značka: Jižní Čechy, 1/90

+ 35letý/177, vous. Moravák bydlící v Praze hledá kamaráda. Zn.: Foto potěší, 1/90

Různé

Hledám dlouhodobý poďnájem v Praze nezávislý na možných vztazích. 28 let. Značka: Lambda, 1/90